

Karttakääpä

Skinnporing

Antrodia mappa (Postia mappa)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Karttakääpä on yksivuotinen, yleensä alustanmyötäinen, ohut ja juustomainen kääpä. Joskus harvoin siihen saattaa kehittyä aivan pieni lakki. Pillipinta on tuoreena oljenvalkoinen ja kuivana kermanvärinen. Pillien sisäpinnassa on pihkansaavyä. Kulmikkaita pillejä on yleensä 3 millimetrillä. Varma määrittäminen vaatii mikroskooppisen tunnistuksen.

Elinympäristö ja levinneisyys

Karttakääpä kasvaa tavallisimmin raidalla, haavalla ja männyllä, mutta voi kasvaa muillakin havu- ja lehtipuilla. Isäntäpuut ovat kuorettomia, keloutuneita ja tavallisesti keppimäisen ohuita. Karttakääpä on Suomessa hyvin harvinainen ja nykykasvupaikkoja tunnetaan vain neljä: yksi Paraisilla, yksi Jyväskylässä, yksi Savonlinnassa ja yksi Sotkamossa. Sotkamoa lukuun ottamatta muut kasvupaikat ovat suojelualueilla.

Nykytila ja uhkatekijät

Karttakääpä on luonnostaan harvalukuinen, eikä lahoppuun väheneminen edistä sen säilymistä tai leviämistä.

Hoitosuositukset

Karttakäävän esiintymispaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Kaikenlaisen lahoppuun jättäminen metsään luo edellytykset karttakäävän säilymiselle.

Lähteet

- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. *Norrlinia* 19:1–223.
- Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.